

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, december 2015

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina decembrskega Svetovalca:

- ▶ Vladni predlog novele ZPIZ-2 in dvojni status
- ▶ Sprememba poročanja za dohodke iz delovnega razmerja od 1. 1. 2016
- ▶ Sprejet je Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov
- ▶ Davčna vprašanja in odgovori
- ▶ Službeno vozilo – potni nalog, nadzor, uporaba, bonitete in še kaj
- ▶ Sodna praksa: Bančne garancije
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

😊 Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 810
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Dušan Bavec
univ. dipl. prav.:

**Vladni predlog
novele ZPIZ-2
in dvojni
status**

Sabina Rupert
svetovalka za
gospodarsko pravo:

**Zakon o
izvensodnem
reševanju
potrošniških
sporov**

Dušan Bavec,
univ. dipl. prav.
Svetovalec SC OZS

Vladni predlog novele ZPIZ-2 in dvojni status

Moja bojazen, ki sem jo nakazal v prejšnji številki revije, da ne pišem o dokončni verziji glede dvojnega statusa upokojenih s. p.-jev, se je izkazala za upravičeno. Dober teden po izidu novembrskega Obrtnika (petek, 13. 11.) je namreč vlada sprejela predlog novele ZPIZ-2 in jo poslala v parlamentarno obravnavo po skrajšanem postopku. Ta predlog prejšnjo rešitev v precejšnji meri obrača na glavo, tako za upokojujoče se s. p.-je po novem zakonu ZPIZ-2 kot tudi za že upokojene s. p.-je po starem zakonu ZPIZ-1.

Ključni predlogi novele so:

Opcija dvojnega statusa, kot jo je predlagala OZS, da bi lahko podjetnik, ko izpolni pogoja za starostno upokojitve (po preteku prehodnega obdobja bo to starost 60 let in 40 let pokojninske dobe brez dokupa), lahko imel polno pokojnino, iz

naslova opravljanja dejavnosti pa plačeval polne prispevke in davke, sploh ni več aktualna in to ne glede na starost podjetnika in ne glede na to, ali je podjetnik »solo« s. p. ali pa s. p. z zaposlenimi delavci.

Dvojni status kot kombinacija opravljanja dejavnosti in prejetja pokojnine bo mogoče le preko inštituta **delne upokojitve**, ki se po predlogu razširja na način, da bo lahko podjetnik v zavarovanju tudi le za 25 % zavarovalnega časa (10 ur na teden) in bo ob tem prejemal 75 % pokojnine. Pozitivni vidik tega predloga je v tem, da bo lahko podjetnik, ki se bo odločil za takšno kombinacijo delne upokojitve, plačeval 25 % manj prispevkov in prejemal 25 % več pokojnine, kot po sedanjih ureditvi, ki zahteva, da si najmanj 50 % v zavarovanju, kar posledično pomeni, da je torej 50 % pokojnine zamrznjene. Strokovna dilema je predvsem v tem, ali obseg zavarovalnega časa hkrati pomeni dovoljen obseg obratovalnega časa, kar zna biti problem predvsem pri s. p.-jih, ki nimajo zaposlenih, njihov obratovalni čas pa je preverljiv. Predstavnik Ministrstva za delo RS in ZPIZ sta na delovni skupini zagotavljala, da to ne more biti problem, toda ocena o tem, ali bi šlo za prekršek ali ne, je v domeni FURS-a.

Takšen način delne upokojitve bo veljal tako za upokojujoče se podjetnike po ZPIZ-2 kot tudi za tiste, ki so se upokojili po 18. členu ZPIZ-1 in se jim sedaj izteka prehodno obdobje, saj se bodo morali vsaj deloma (za 25 %) reaktivirati, kar pomeni vstopiti v obvezno zavarovanje. Ta kategorija ne bo imela več celotne pokojnine in le pavšalnih prispevkov v višini 64 €, kot je to sedaj, ampak bodo morali plačevati najmanj 25 % prispevkov, temu posledično pa bodo lahko imeli le še maksimalno 75 % pokojnine, medtem ko jo bodo morali 25 % zamrzniti.

Prispevki od najnižje zavarovalne osnove v letošnjem letu znašajo 330 €, v naslednjem letu pa bodo okrog 340, torej bo 25 % od tega zneska znašalo okrog 85 €. Ob predpostavki, da znaša minimalna pokojnina za upokojenca s polno delovno dobo okrog 440 €, bi četrtinska zamrznitev pomenila, da se zamrzne

STROŠKOVNA SIMULACIJA DELNE UPOKOJITVE:

(minimalna pokojnina + minimalna zavarovalna osnova)

	POKOJNINA	PRISPEVKI	RAZLIKA	OPOMBA
18. člen ZPIZ-1 (406. člen ZPIZ-2)	440	64	376+	višja dohodnina
ZPIZ-2 (40. in 116. Člen veljata od 1. 1. 2013), če se zakon ne spremeni	Max. 220 (50 %)	Min. 170 (50 %)	50+	Minimalni prispevki bodo v letu 2016 znašali 340 € – obdavčitev delne pokojnine
Predlog novele ZPIZ-2 delna upokojitve	330 (75 %)	85 (25 %)	245+	Problem obdavčitve delne pokojnine
Predlog OZS – polni prispevki, polna pokojnina	440 (100 %)	340 (100 %)	100+	Nižja dohodnina zaradi plačila prispevkov, ki znižujejo davčno osnovo

OPOMBA: v zgornjih izračunih delne pokojnine ni upoštevano 5-odstotno povišanje, saj ta ugodnost velja le do starosti 65 let.

110 € pokojnine, torej bi bil mesečno finančno prikrajšan za skoraj 200 €, da bo lahko še nadaljeval z dejavnostjo. Če bodo hoteli imeti celotno pokojnino, bodo morali s. p. zapreti.

Primerjava delne upokojitve v predlogu novele in izvzemu iz zavarovanja po ZPIZ-1:

Pozitivni vidik delne upokojitve:

- Delno upokojitev lahko uveljavi vsak zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje bodisi za predčasno ali starostno upokojitev; izvzem iz zavarovanja je bil v dveh variantah možen za moške šele pri starosti 63 let, za ženske pa v letu 2012, ko je to bilo zadnjič možno, pri starosti 57 let in 4 mesece.
- Po uveljavitvi delne upokojitve bo lahko podjetnik še naprej sam z osebnim delom opravljal isto ali kako drugo dejavnost, pri čemer ne bo omejen z obsegom poslovanja, pa tudi dobiček je irelevanten; pri izvzemu iz zavarovanja je v eni od variant veljala prepoved, da podjetnik ne sme opravljati dejavnosti z osebnim delom, ampak mora imeti zaposlenega vsaj enega delavca s polnim delovnim časom in za nedoločen čas; pri varianti, ko se je upokojil iz naslova delovnega razmerja, še pred upokojitvijo pa je imel »popoldanski« s. p., pa se je od njega zahtevalo, da opravlja lahko še naprej zgolj isto dejavnost v enakem obsegu.
- V primeru delne upokojitve je dobiček irelevanten! Pri varianti izvzema iz zavarovanja na podlagi 3-letnega nizkega dobička tega ni smel preseči, saj se je bil dolžan v nasprotnem vključiti v zavarovanje, kar pa bi pomenilo izgubo pokojnine.
- Delna pokojnina se poviša za 5 % in to tudi v primeru, če bo ta znašala 75 %, toda takšno povišanje velja le do starosti 65 let.
- Zamrznitev sorazmernega dela pokojnine ni trajna, saj se po zaprtju s. p.-ja ponovno prizna polna pokojnina, kot jo je imel s. p. pred reaktivacijo, ob tem pa se lahko uveljavi tudi odstotkovno povišanje, če bo trajanje takšnega zavarovanja dovolj dolgo.
- Plačevanje prispevkov znižuje davčno osnovo.

Negativni vidik:

- Polna pokojnina ni možna, četudi bi se plačevali polni prispevki.
- Tudi upokojeni s. p.-ji, ki so nadaljevali z dejavnostjo po 18. členu ZPIZ-1, se bodo morali delno reaktivirati po določbah, kot to velja za upokojujoče se po ZPIZ-2; to pomeni, da ne bodo imeli več celotne pokojnine in le pavšalnih prispevkov v višini 64 €, ampak bodo morali plačevati najmanj 25 % prispevkov, kar zneso najmanj 85 € mesečno, ob tem bodo morali temu ustrezno najmanj 25 % svoje pokojnine zamrzniti, če bodo še naprej hoteli nadaljevati dejavnost.
- Večina članov upokojenih s. p.-jev iz starega zakona ZPIZ-1 se v pretežni meri ne bo odločila za delno reaktivacijo in začasno izgubo četrte pokojnine, ampak napovedujejo zapiranje, le kakšen posameznik se bo odločil za preoblikovanje ali za delno reaktivacijo. Njihovo skorajda enotno stališče je, da naj se jim pusti polna pokojnina, sprejemljivi pa bi bili povišani pavšalni prispevki v skupni višini okrog 150 do 160 €, kot jih je predlagalo ministrstvo za delo na seji ESS dne 13.

10. 2015 ter v pisnem predlogu z dne 19. 10. 2015.

– S takšno zakonsko rešitvijo za stare s. p.-je bomo izgubili kar precej članov. Mnogi takšni upokojenci menijo, da je to njihova pridobljena pravica, zato nekateri napovedujejo ustavno presojo zaradi retroaktivnega posega. Ekonomsko gledano sta obe kategoriji na istem, toda s psihosocialnega vidika so v nedvomno slabšem položaju po starem ZPIZ-1 upokojeni s. p.-ji, ki sedaj prejemajo polno pokojnino. Do neke mere je takšna izenačitev korektna, toda po drugi strani se pozablja, da je marsikdo iz te kategorije star že krepko čez 70 ali celo 80 let. Moder zakonodajalec, še posebej, če je socialno naravnani, bi takšne delavljne starostnike moral obravnavati do določene mere bolj prijazno, če želijo še naprej opravljati legalno tisto, kar najbolj znajo, s svojimi rokami in svojo pametjo, ne pa, da jim nalaga zamrznitev najmanj četrte pokojnine.

Bati se je, da se bo večina takšnih znašla na svoj način in dejavnost odjavila, saj se delu pokojnine ne bodo hoteli odreči, nekateri se bodo podali med »šušmarje«, država bo izgubila davkoplačevalce, OZS pa člane.

Rok za uskladitev statusa je 30 dni po uveljavitvi zakona. Ta kategorija upokojenih s. p.-jev bo lahko nadaljevala dejavnost, če se bo vključila v zavarovanje za najmanj 10 ur tedensko. Če se podjetnik v tem roku ne bo sam reaktiviral na takšen način, bo ZPIZ po uradni dolžnosti ugotovil lastnost zavarovanca od uveljavitve zakona naprej in na način, da bo vključen v zavarovanje za 25 %. Od tega dne dalje mu bo ZPIZ izplačeval pokojnino v ustreznem sorazmernem delu.

Predlog zakona uvaja dodatno možnost posebne oblike dvojnega statusa, kot neke vrste bonus za tiste zavarovance, ki se bodo kljub izpolnjevanju pogojev za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine tako po ZPIZ-2 kot tudi po predpisih, veljavnih do 31. 12. 2012, odločili ostati v zavarovanju s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom, in sicer na način, da se jim omogoči izplačilo 20 % starostne ali predčasne pokojnine, kar bo po novem možno tudi po starosti 65 let. Takšen bonus bo prišel v poštev tudi za uživalce pokojnine, ki so se ali se še bodo reaktivirali za polni delovni oziroma zavarovalni čas. To možnost imajo torej tako upokojenci, ki se bodo reaktivirali šele po uveljavitvi tega zakona, kot tudi tisti, ki so v zavarovanje ponovno vstopili že pred uveljavitvijo tega zakona. Za razliko od sedanje ureditve uveljavitev takšnega bonusa za tistega, ki ima izpolnjene pogoje za upokojitev po starem zakonu ZPIZ-1, ne pomeni, da se je s tem podredil vsem upokojitvenim kriterijem iz novega zakona, ampak se bo še vedno lahko upokojil po starem. Na dan zaključka tega članka je zasedal Odbor DZ RS za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Na seji smo predlagali, da kategorija upokojenih s. p.-jev po ZPIZ-1 ohrani še naprej polno pokojnino, iz naslova dejavnosti pa plačuje povišane pavšalne prispevke ali pa, da ima možnost izbire med delno reaktivacijo in povišanimi pavšalnimi prispevki. Kakšen bo rezultat teh naših prizadevanj, pa bo znano šele v naslednjih dneh.

Zdenka Bedekovič,
strokovna svetovalka

Sprememba poročanja za dohodke iz delovnega razmerja od 1. 1. 2016

Skladno z drugim odstavkom 32. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja-ZMEPIZ-1 (Uradni list RS, št. 111/2013) so delodajalci za delavce v delovnem razmerju in za osebe v okviru drugega pogodbenega razmerja, ki izpolnjujejo pogoje za obvezno zavarovanje, dolžni sporočiti podatke, ki so potrebni za oblikovanje podatkov o osnovah in spremembah teh podatkov. Te so dolžni sporočiti na način in v rokih, predpisanih z zakonom, ki ureja davčni postopek za predložitev obračuna davčnega odtegljaja.

S Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 93/2014, se je določila tudi vrsta, oblika in način predložitve podatkov. Ta je potreben za oblikovanje prijave podatkov o osnovah v matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter sprememb teh podatkov. Na podlagi zgoraj omenjenega Pravilnika se torej s 1. 1. 2016 spreminja oblika poročanja za dohodke iz delovnega razmerja. Na obrazcih iRek se bodo pri izplačilih dohodkov iz delovnega razmerja poročali tudi podatki, potrebni za izračun pokojninske dobe in pokojninske osnove. Novi obrazci za poročanje pa bodo po novem dopolnjeni z novimi rubrikami od M01 do M10. Prav tako pa bodo morali delodajalci poročati o vseh dohodkih, od katerih se obračunavajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter o delovnih urah. Na obrazcih M4 se bo o teh podatkih še zadnjič poročalo za leto 2016, nato pa bo to obveznost od leta 2017 prevzela Finančna uprava RS. Podrobnejši opis REK obrazcev s praktičnimi primeri je Finančna uprava RS objavila na naslednji spletni strani www.fu.gov.si (Davki in druge datjave/Področja/Dohodnina/REK obrazci).

Sabina Rupert,
svetovalka za gospodarsko pravo

Sprejet je Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov

S 14. novembrom 2015 je stopil v veljavo Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov – ZIsRPS (Uradni list RS, št. 81/2015 z dne 30. 10. 2015). Zakon ureja izvensodno reševanje domačih in čezmejnih sporov, ki izvirajo iz pogodbenih razmerij med ponudnikom blaga in storitev* ter potrošnikom, ter se rešujejo s posredovanjem izvajalca izvensodnega reševanja potrošniških sporov (izvajalec IRPS).

(* Ponudnik je pravna ali fizična oseba, ki opravlja pridobitno dejavnost, ne glede na svojo pravnoorganizacijsko obliko. Obveznosti, ki jih ima ponudnik po tem zakonu, imajo tudi druge pravne in fizične osebe, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti, če zagotavljajo potrošnikom blago in storitve.)

Do uveljavitve ZIsRPS so obstajale le posamezne, med seboj različne (zahtevane s posameznimi področnimi zakoni) oblike izvensodnega reševanja potrošniških sporov na posameznih gospodarskih področjih, kot so elektronske komunikacije in poštna storitve, energetika, bančne in plačilne storitve, zavarovalne storitve in potrošniško kreditiranje.

Z ZIsRPS pa se sedaj na sistemski ravni ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov in s tem v naš pravni red implementira Direktivo 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta o alternativnem reševanju potrošniških sporov in zagotavlja izvajanje Uredbe 524/2013/EU (cilj te Uredbe je olajšati potrošnikom in ponudnikom izvensodno reševanje potrošniških sporov, ki izvirajo iz spletnih nakupov, zlasti čezmejnih).

Cilj zakona je, da bi se na ta način potrošnikom in ponudnikom na vseh gospodarskih področjih zagotovila možnost hitrega, cenovno dostopnega, preprostega in učinkovitega izvensodnega reševanja domačih in čezmejnih potrošniških sporov v klasični in spletni trgovini, posledično pa tudi razbremenitev sodišč.

Zakon ureja splošna pravila postopkov za izvensodno reševanje potrošniških sporov ter pogoje in načela, ki jih morajo pri svojem delovanju izpolnjevati tako imenovani izvajalci

izvensodnega reševanja potrošniških sporov (v nadaljevanju IRPS). Ti so lahko osebe javnega prava ali pa zasebnega prava. Z zakonom se ureja tudi pristojnost Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS za izvajanje nadzora nad delovanjem izvajalcev IRPS, za vodenje registra izvajalcev IRPS, za poročanje Evropski komisiji in opravljanje nalog nacionalne kontaktne točke, ki bo zagotavljala podporo potrošnikom in ponudnikom pri reševanju čezmejnih sporov.

Ali je reševanje sporov po tem zakonu obvezno in ali izključuje reševanje sporov pred sodišči?

Postopek izvensodnega reševanja potrošniških sporov je praviloma prostovoljen. Potrošnik se prostovoljno odloča, ali bo sprožil postopek po tem zakonu pri izvajalcu IRPS ali se bo rajši odločil za klasično sodno pot.

+Kar pa zadeva ponudnika, po ZIsRPS udeležba v tem postopku ni obvezna, podjetje se torej prostovoljno odloči, ali bo sodelovalo v postopku pred izvajalcem IRPS. Ne glede na navedeno pa je sodelovanje ponudnika-podjetja lahko obvezna, če to izrecno določa kakšen drug področni – specialni zakon za določeno gospodarsko področje (glej zgoraj, na primer področje elektronskih komunikacij). Upoštevati pa je treba tudi zaveze, ki jih je dal potrošniku pred sklenitvijo posla, glede reševanja medsebojnih sporov.

Nikakor tudi ta zakon ne prepoveduje, da bi ponudnik in potrošnik poskušala rešiti medsebojni spor med njima samima. Še več, če hoče potrošnik podati pobudo za reševanje spora pri izvajalcu IRPS, mora predhodno uveljavljati pritožbo neposredno pri ponudniku oziroma podjetju, zoper katerega želi sprožiti postopek pred izvajalcem IRPS.

Kdo lahko sproži postopek pri izvajalcu IRPS?

Pobudo za začetek postopka pri izvajalcu IRPS po tem zakonu lahko vložijo le potrošnik. Pobude torej ne more vložiti ponudnik.

Kdo nosi stroške postopka pred IRPS?

Temeljno pravilo ZIsRPS, ki temelji na zahtevi implementirane Direktive, je, da je postopek za potrošnike brezplačen, razen pristojbine, ki jo lahko določi izvajalec IRPS in ne presega 20 EUR.

Potrošnik nosi le še stroške svojega pooblaščenca ali tretje osebe, če jo ima, ter stroške izvedenskega mnenja, ki ga potrošnik zahteva, čeprav izvajalec IRPS oceni, da je mogoče spor rešiti tudi brez njega.

Druge stroške postopka pri izvajalcu IRPS nosi ponudnik, ne glede na uspeh v postopku. To so na primer stroški oziroma nagrada, ki jo je za vodenje postopka treba plačati izvajalcu IRPS (odvisni od tarif posameznega izvajalca IRPS oziroma dogovora z IRPS za reševanje sporov), stroški morebiti potrebne izvedenice in lastni stroški udeležbe v postopku.

Postopek pri izvajalcu IRPS

Zakon določa nekatera splošna procesna pravila za vodenje postopka izvensodnega reševanja potrošniškega spora, vključno

glede vročanja pobude podjetju, zagotavljanja kontradiktornosti postopka, določenih razlogov za zavrnitev pobude potrošnika itd. Vsak izvajalec IRPS pa mora sprejeti kodeks etičnih standardov za vodenje postopkov in podrobnejša pravila postopka, v katerih je celoten postopek natančneje opredeljen.

Izvajalec IRPS lahko pri reševanju spora uporablja različne vrste postopkov oziroma načine rešitve spora: svetovalni, posredovalni, predlagalni, razsojevalni ali kombinirani postopek. V skladu z naravo postopka ugotavlja dejanske in pravne vidike spora ter ocenjuje možnosti za uspeh in si prizadeva zblížati potrošnika in ponudnika in jim predlaga način rešitve spora ali odloči o sporu.

Glede na vodenje postopka izvajalec IRPS na koncu izda temu ustrezno odločbo. Odločba je lahko zavezujoča ali pa nezavezujoča.

Kdaj je odločba izvajalca IRPS o sporu zavezujoča in kdaj nezavezujoča?

Odločba je za potrošnika in ponudnika pravno zavezujoča:

- če sta bila o postopku z zavezujočim učinkom in s pravnimi posledicami zavezujoče odločitve predhodno seznanjena in
- sta v postopek izrecno PISNO privolila.

Ne glede na zgornja pogoja pa izrecna pisna privolitev ponudnika v postopku z zavezujočim učinkom ni potrebna, če:

- poseben zakon določa, da je odločitev izvajalca IRPS za ponudnika zavezujoča ali zanj postane zavezujoča, kadar se potrošnik z njo strinja in to pisno potrdi;
- se ponudnik v pogodbi, iz katere izvira spor, ali drugače zaveže (na primer v svojih splošnih pogojih), da sprejme odločbo izvajalca IRPS kot zavezujočo, če potrošnik preda reševanje spora izvajalcu IRPS.

Takšno zavezujočo odločbo je sicer mogoče izpodbijati na sodišču, vendar glede na smiselno uporabo pravil iz zakona, ki ureja arbitražo.

Morebitna zavezujoča odločitev izvajalca IRPS ponudniku ne sme onemogočiti reševanja sporov pred rednim sodiščem, razen če vnaprej prostovoljno privoli v odločitev izvajalca IRPS. **Nezavezujoča odločba** je za potrošnika in ponudnika tedaj, ko je dana kot priporočilo ali predlog rešitve. Izvajalec IRPS potrošnika in ponudnika:

- pred začetkom postopka seznaniti, da se lahko kadar koli umakneta iz postopka;
- pred sprejetjem priporočila ali predlagane rešitve seznaniti, da lahko sprejmeta ali zavrneta predlagano rešitev, da je predlagana rešitev lahko malo drugačna, kot če bi v sporu odločalo sodišče, in da njuna udeležba v postopku ne preprečuje uveljavljanja upravnega ali sodnega varstva.

(Opomba: če poseben zakon na posameznem gospodarskem področju predpisuje obvezno sodelovanje ponudnika, velja prostovoljnost le za potrošnika)

Izvajalec IRPS

Zakon podrobneje določa, kdo so lahko osebe, ki pri izvajanju postopkov izvensodnega reševanja potrošniških sporov po tem zakonu vodijo ali sodelujejo. Prav tako določa

temeljna pravila, ki jih morajo izpolnjevati organizacije, ki bodo pridobile status izvajalca IRPS. Kot že uvodoma rečeno, pa bodo to lahko osebe zasebnega prava ali javnega prava. Register teh izvajalcev vodi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS.

POZOR – Obveznost, ki jo ta zakon nalaga ponudnikom blaga ali storitev glede obveščanja potrošnikov, ko sklene posel s potrošnikom

Ta zakon, kot že pisano zgoraj, sicer ne nalaga podjetjem vnaprejšnje zaveze – obveznosti reševanja potrošniških sporov pri izvajalcu IRPS (opomba: izjema od tega je lahko predvidena le za določena gospodarska področja s specialnim zakonom).

Vendar, če pa se ponudnik blaga in storitve odloči, da lahko potrošniki rešujejo spore z njim tudi pred določenim (določenimi) izvajalcem IRPS in v skladu s tem priznava določene izvajalce IRPS, pa mora potrošnika seznaniti o tem že pred sklenitvijo pogodbe s potrošnikom.

Če torej podjetje priznava določenega izvajalca IRPS za reševanje njegovih potrošniških sporov, mora že pred sklenitvijo pogodbe na svoji spletni strani in v splošnih pogojih poslovanja, če jih ima, jasno, preprosto in razumljivo seznaniti potrošnika, katerega izvajalca IRPS priznava kot pristojnega za reševanje spora, ki ga potrošnik lahko sproži v skladu s tem zakonom. Ponudnik objavi vsaj firmo, elektronski naslov in telefonsko številko priznanega izvajalca IRPS oziroma izvajalcev IRPS.

Če takšno podjetje nima spletne strani in splošnih pogojev poslovanja, objavi podatke o priznanem izvajalcu IRPS iz prejšnjega stavka na drug primeren način. **Če tega ne stori – obvesti, mu je zagrožena globa** (v znesku 500 EUR, če je pravna oseba, v znesku 200 EUR, če je to podjetje samostojni podjetnik, zraven pa je zagrožena še globa v višini 100 EUR za odgovorno osebo tega podjetja)!

V nadaljevanju zakon določa, da kadar se potrošnik s pritožbo obrne neposredno na ponudnika in pritožbi ni ugodeno z notranjimi postopki podjetja za reševanje pritožb, mu mora podjetje poslati informacijo o tem, katerega izvajalca IRPS priznava (če ga) na trajnem nosilcu podatkov skupaj z razlogi za zavrnitev pritožbe. Če tega ne stori, je znova zagrožena enaka globa kot že zgoraj navedena.

Če pa ponudnik ne priznava nobenega izvajalca IRPS, kot pristojnega za reševanje potrošniškega spora, ki ga potrošnik lahko sproži v skladu s tem zakonom, mora potrošnika na to prav tako posebej opozoriti na svoji spletni strani in v splošnih pogojih poslovanja, ali na drug primeren način, če nima spletne strani in splošnih pogojev poslovanja. V tem primeru sicer ni zagrožena globa, če podjetje tega ne stori.

Ponudniki, ki se ukvarjajo s spletno prodajo ali spletnimi storitvami, morajo na svoji spletni strani obvezno objaviti elektronsko povezavo na platformo za spletno reševanje potrošniških sporov.

Zakon je začel veljati 14. novembra, ponudniki pa morajo uskladiti splošne pogoje poslovanja z določbami tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

Božena Macarol
Davčna svetovalka

Davčna vprašanja in odgovori

Po kakšni davčni stopnji je obdavčeno pluzenje snega okrog policijske postaje?

ODGOVOR: Dejavnost pluzenja snega je na splošno opravljanje storitev, ki so obdavčeno s stopnjo 22 %, če gre za pluzenje snega na zasebni lastnini. S površinami v zasebni lastnini mislimo predvsem na površine, ki so v lasti fizičnih in pravnih oseb, v zasebni lasti. Če pa davčni zavezanec opravlja storitve javne higiene, med katere po 59. členu Pravilnika o izvajanju ZDDV-1 sodijo odstranjevanje snega in ledu s cest, letališč in drugih javnih površin ter posipanje javnih površin s soljo ali peskom, lahko v skladu z 2. odstavkom 41. člena ZDDV-1 za tovrstno storitev uporabi nižjo stopnjo DDV-ja. Ker so zunanje površine policijske postaje javne površine, lahko davčni zavezanec za storitve pluzenja snega na površinah policijske postaje obračuna nižjo stopnjo DDV-ja.

Ali bo članica računovodkinja lahko po 2. januarja 2016 izdane gotovinske račune iz vezane knjige računov, ki jih bodo prinesle njene stranke v potrditev in knjiženje, davčno potrdila kar prek računovodskega programa, saj bi se tako izognila dvojnemu vnašanju računov?

ODGOVOR: Zakon o davčnem potrjevanju računov v 25. členu določa prehodno obdobje do 31. 12. 2017, v katerem bodo lahko davčni zavezanci za izdajanje gotovinskih računov še vedno uporabljali vezano knjigo računov. Takšne račune bodo morali davčni zavezanci oziroma njihovi računovodje na podlagi pogodbe davčno potrditi v 10 delovnih dneh od dneva izdaje računa. Za namene davčnega potrjevanja teh računov je FURS pripravil aplikacijo Mini blagajna, preko katere bodo lahko davčni zavezanci oziroma njihovi računovodje davčno potrjevali »ročno« izdane račune. Ker bo računovodjem vnašanje izdanih računov v aplikacijo Mini blagajna predstavljalo dodatno delo, se marsikateri računovodja sprašuje, ali bi lahko takšne račune davčno potrjevali

kar preko računovodskega programa, ki bi poleg knjiženja izdanih računov omogočal tudi to. Menimo, da to ne bo možno iz več razlogov.

Dejstvo je, da zakon dopušča, da tisti davčni zavezanci, ki sicer za izdajanje računov uporabljajo elektronsko napravo, v primeru, ko to zaradi motenj ni možno, izdane račune iz vezane knjige računov potrdijo kar preko njihove elektronske naprave. Takšna rešitev pa ni predvidena za tiste davčne zavezance, ki bodo v prehodnem obdobju še vedno izdajali »ročne račune«. Izberemo namreč lahko le en sistem – ali za fakturiranje uporabljamo elektronsko napravo ali pa vezano knjigo računov. Istočasna uporaba obeh načinov v istem poslovnem prostoru namreč ni možna. Izjema je predvidena le za primere, ko elektronska naprava iz različnih vzrokov ne deluje in je zato nujno ročno izstavljanje računov ter njihovo naknadno davčno potrjevanje preko elektronske naprave. Če smo v internem aktu opredelili, da bomo račune izstavljali »ročno« s pomočjo VKR obrazca, je edini možni način davčnega potrjevanja takšnih računov preko sistema Mini blagajna in ne preko drugih informacijskih sistemov.

Ker se podatki, ki nastajajo v elektronski obliki v nekem informacijskem sistemu, praviloma lahko uporabijo tudi v drugem informacijskem sistemu (ob morebitni prilagoditvi podatkovnih parametrov), bi se veljalo pri FURS-u in predvsem pri proizvajalcih našega računovodskega programa pozanimati, če bi bilo možno podatke o izdanih računih iz programa Mini blagajna uvažati v vaš računovodski informacijski sistem in jih tam uporabiti za namene računovodenja.

Erika Fratnik Brajdih

Davčna svetovalka

Službeno vozilo – potni nalog, nadzor, uporaba, bonitete in še kaj

Zaradi pomanjkljivega nadzora nad uporabo službenih vozil je podjetje lahko izpostavljeno zakonskim odgovornostim ter finančnim in varnostnim tveganjem. Bralec nam je v zvezi s problematiko službenih vozil zastavil vprašanje vodenja potnih nalogov, bonitet, kdo lahko uporablja službena vozila ter samega nadzora finančnega in carinskega organa. Zakonodaja je na podlagi predpisov potnih nalogov oziroma vodenja stroškov službenih vozil pomanjkljiva, saj tako računovodski standardi kot tudi davčna zakonodaja ne urejajo točne vsebine potnega naloga. Elementi potnega naloga niso nikjer opredeljeni, v praksi pa se je sestavil nalog, ki ga v nadaljevanju opisujemo. Seveda pa računovodski standardi določajo, da mora biti vsaka listina, na podlagi katere se uveljavljajo stroški, verodostojna, kar pomeni, da mora pooblaščenim osebam, ki ni sodelovala pri poslovnem dogodku, omogočiti, da na njegovi podlagi spozna vsebino nastalega dogodka, kar velja

tudi za potne naloge. Torej, elementi potnega naloga, ki so se vzpostavili v praksi, ustrezajo definiciji verodostojne knjigovodske listine.

Službena pot mora biti dokazana z ustreznim potnim nalogom

Potni nalog je treba izdati pred začetkom službene poti in predstavlja dokazilo, da je bila službena pot dejansko opravljena. Je listina, sestavljena iz dveh delov. Prvi del predstavlja odredbo delodajalca delavcu, da gre na službeno pot, drugi del pa predstavlja obračun potnih stroškov. Se pravi, da je potni nalog v povezavi s slovenskimi računovodskimi standardi obvezna knjigovodska listina, na podlagi katere se utemeljuje nastanek stroškov v zvezi s službeno potjo in na podlagi katere se evidentira poslovni dogodek v poslovnih knjigah. Glede na slednje mora potni nalog vključevati sestavine, kot jih določa SRS 21.7. Potni nalog je obvezen tudi v primerih službenih poti, ko ne pride do povračila potnih stroškov, ker utemeljuje izkazovanje vseh drugih stroškov, nastalih v okviru te službene poti, in dokazuje nastanek poslovnega dogodka.

Nadzor potnih nalogov s strani finančnega in carinskega organa

Z davčnega vidika je predložitev potnega naloga na zahtevo finančnega organa v finančnem inšpekcijskem nadzoru obvezna, ker vsebuje obračun povračil potnih stroškov. Prav tako je na zahtevo finančnega organa obvezna predložitev potnega naloga, ki ne vsebuje obračuna povračil potnih stroškov, takrat, ko želi finančni organ preveriti, ali so stroški (stroški goriva, stroški uporabe službenega vozila, stroški prehrane zaposlenca ipd.) nastali v zvezi s službeno potjo, upravičeni, vendar na potnem nalogu niso neposredno obračunani. 18. člen ZPCP-1 je določal obvezno uporabo potnega naloga za cestne prevoznike. Novi ZPCP-2 pa ne vsebuje več določbe o obvezni uporabi potnega naloga v cestnem prometu (vozilu), razen za prevoze, opravljene z vozili, ki imajo poleg voznikovega sedeža več kot osem sedežev (2. in 3. odstavek 33. člena ZPCP-2). To pomeni, da ni več predpisane obvezne uporabe potnega naloga v samem vozilu, ki ne izpolnjuje določbe 2. odstavka 33. člena ZPCP-2. Hkrati to tudi pomeni, da carinski organ pri nadzoru na terenu pri obravnavi kršitev po zakonodaji s področja prevozov v cestnem prometu, ki ne izpolnjujejo določbe 2. odstavka 33. člena ZPCP-2, nima pravne podlage za zahtevo predložitve potnega naloga. Kljub temu pa je prisotnost potnega naloga v vozilu priporočljiva.

Kdo vse lahko uporablja službeno vozilo?

V nobenem davčnem zakonu ni določeno, kdo lahko uporablja službeno vozilo, ampak je odločitev izključno v pristojnosti lastnika vozila. Lastnik, torej direktor, lahko sprejme odločitev, da službeno vozilo poleg zaposlencev družbe ter študentov uporabljajo tudi zunanji sodelavci, torej osebe, ki imajo z družbo sklenjeno pogodbo o poslovnem sodelovanju, naj bo to bodisi kot s. p. ali kot d. o. o. ali tretje osebe. To se lahko sklene:

- s pogodbo o poslovnem sodelovanju,
- z ločeno pogodbo, ki ureja to razmerje,
- s pooblastilom, s katerim fizična oseba lahko vozi službeno vozilo.

Z davčnega vidika velja, da je potrebno pravilno urediti stanje v primeru, ko lastnik dovoli uporabo službenega vozila zunanjim sodelavcem ali konkretno fizičnim osebam za zasebno uporabo.

V Pravilniku o uporabi službenih vozil slednji zakonsko ni predpisan, pa lahko lastnik, če želi, določi pravila o uporabi službenega vozila. Na ta način lahko pravila o uporabi prebere vsak, ki službeno vozilo uporablja.

Katere so najpogostejše napake v povezavi s potnim nalogom in kako se jim izogniti?

- Upostaviti in voditi je treba natančne evidence potnih nalogov (potni nalogi se pišejo sproti, imajo zaporedne številke, so oštevilčeni, podpisani in ožigosani).
- Zaposlenec, ki je prejemnik povračila potnih stroškov na podlagi potnega naloga, mora slednjega podpisati. Navedeno mora biti njegovo delovno mesto in popoln naslov prebivališča zaposlenega.
- Na potnem nalogu ne smejo manjkati podatki o napatitvi na službeno pot (podatek o osebi, ki je zaposlenca napotila na službeno pot (na primer po nalogu direktorja), kakšen je namen službene poti, podatki o začetku in koncu službene poti ne smejo biti pomanjkljivi).
- Upoštevati je treba razumno dolžino trajanja službene poti (sestanev v 150 km oddaljeni lokaciji po vsej verjetnosti ne bo trajal 12 ur). Naveden je datum in ura odhoda in vrnitve.
- Podatke na potnem nalogu moramo čim bolj dokazovati (priložimo lahko zapisnik sestanka, pogodbo, račune za parkirnine, prejeto seminarsko gradivo ipd.).
- Navedena mora biti registrska števila službenega vozila, število prevoženih kilometrov ter začetno in končno stanje števca, kjer se mora seveda končno stanje števca ujemati z začetnim stanjem števca na naslednjem potnem nalogu.

Davčna obravnava uporabe službenega vozila in bonitete

Uporaba osebne vozila za zasebne namene se davčno obravnava kot ugodnost, prejeta v naravi. Obdavčitev uporabe osebnih vozil in stroškov, povezanih z njihovo uporabo, se po ZDoh-2 razlikuje glede na to:

1. ali je navedena ugodnost zavezancu zagotovljena v zvezi z zaposlitvijo in se obdavči kot:
 - dohodek iz delovnega razmerja, ali
 - dohodek iz drugega pogodbenega razmerja
2. ali je navedena ugodnost zagotovljena tretji osebi in se obdavči kot:
 - drug dohodek.

Po ZDoh-2 so obdavčeni vsi dohodki, razen tistih, ki so v zakonu izrecno navedeni kot neobdavčeni oziroma oproščeni plačila dohodnine. Za dohodek, obdavčen z dohodnino, velja tudi boniteta, ki je po ZDoh-2 določena kot vsaka ugodnost

v obliki proizvoda, storitve ali druge ugodnosti v naravi, ki jo zaposlencu zagotovi delodajalec ali druga oseba v zvezi z zaposlitvijo. Sem se uvršča tudi uporaba osebne vozila v zasebne namene. Ker bonitete praviloma niso izplačane v denarju, ampak v naravi, je pomembno njihovo vrednotenje, ki se določa na podlagi primerljive tržne cene. V tem primeru se na podlagi drugega odstavka 43. člena ZDoh-2 v davčno osnovo zaposlenca všteva 1,5 % nabavne vrednosti vozila mesečno za vsak mesec uporabe vozila. Nabavna vrednost vozila se skladno z določili tega odstavka v drugem in naslednjih letih znižuje. Tudi v primeru, ko je službeno vozilo prelepljeno z reklamnimi napisi in ga zaradi namena reklamiranja uporabljajo zaposleni v zasebne namene, se to davčno obravnava kot boniteta.

Bliža se konec leta. Če za vse opravljene službene poti še niste izstavili pripadajočih potnih nalogov, je sedaj čas, da to storite. Računovodski servisi vam tega opravila ne morejo opraviti, potni nalog izstavite v podjetju sami. Kot rečeno, je dokumentacijo s potnimi nalogi treba imeti urejeno, smiselno je pregledati, da ni prišlo do kakšne napake, kajti pogosto se pri inšpekcijskih nadzorih zgodi, da finančni organ natančno pregleda vsebino službene poti in odstopanja, kot je na primer točenje goriva v Portorožu, potni nalog pa se nanaša na službeno pot na Ptuj, ne pridejo v poštev in se iz tega naslova seveda lahko izrekajo kazenske sankcije.

mag.
Boštjan J. Turk

Sodna praksa Bančne garancije

Pri številnih gradbeno-obrtniških dejavnostih je postalo poslovanje z bančnimi garancijami tako rekoč nepogrešljivo. Zaradi znanih preteklih zgodb v gradbeništvu, ki so postregle s številnimi stečaji gradbenih podjetij zaradi gospodarske krize, a tudi zaradi pohlepa nepremišljenih gradbincev, se naročniki razumljivo zatekajo k instrumentom zavarovanja naročenih storitev. Eden izmed najbolj učinkovitih tovrstnih instrumentov je bančna garancija, ki jo banka izda na podlagi določenega posla med upnikom in dolžnikom. Banka z izdajo garancije prevzema obvezo, da bo upravičencu izplačala

določen denarni znesek, če naročnik garancije ne bo izpolnil pogodbenih obveznosti.

V praksi se najpogosteje uporabljajo storitvene in plačilne garancije. Med storitvenimi garancijami bi izpostavil:

- **garancijo za resnost ponudbe**, ki je namenjena ponudnikom, ki želijo sodelovati na razpisu in morajo ob prijavi razpisni dokumentaciji priložiti tudi garancijo,
- **garancijo za dobro in pravočasno izvedbo del**, ki kupcu krije tveganje in povračilo škode, če prodajalec blaga ne dobavi ali ga ne dobavi v pogodbenem roku, zavaruje pa tudi naročnika investicijskih del (te so v obrtniško-gradbenih dejavnostih tudi najpogostejše) in
- **garancijo za odpravo napak v garancijskem roku**, ki kupca zavaruje v primerih, ko ta prodajalcu sicer pravočasno in pravilno reklamira napake na dobavljenem blagu, a jih slednji kljub pozivu ne odpravi.

Med plačilnimi garancijami se v praksi najpogosteje uporabljajo:

- **garancija za plačilo blaga in storitev**, ki prodajalcu zavaruje plačilo kupnine ali plačilo opravljenih storitev;
 - **garancija za vračilo avansa**, ki pomeni zavarovanje za vračilo vnaprej plačanega zneska kupcu, ki jo mora predložiti prodajalec na njegovo zahtevo – ta se običajno uporablja pri pogodbah o dobavi blaga, pri prodaji blaga na kredit in pri investicijskih projektih in
 - **garancija za vračilo najetih kreditov**, ki kreditodajalca zavaruje za primer neplačila obveznosti iz kreditnega posla. Glede na unovčljivost se garancije delijo na tiste, ki so plačljive samo po predložitvi zahteve upravičenca za plačilo – tako imenovani "simple demand guarantees" (pri teh mora banka izplačati znesek takoj po zahtevi upravičenca do garancije in se ne sme spuščati v upravičenost njegove zahteve), in na tiste garancije, ki so plačljive proti predložitvi zahteve upravičenca za plačilo ter njegovi istočasni predložitvi pisne izjave, v kateri izjavlja, da nasprotna stranka svojih obveznosti ni izpolnila – tako imenovani "documentary guarantees". Tudi pri teh velja, da se banka ne sme spuščati v ugotavljanje pravilnosti dokumentov, ampak gre le za dodatno formalnost, ki se zahteva od upravičenca do garancije.
- Sodna praksa je postregla z nekaj zanimivimi spori v povezavi z bančnimi garancijami.
- V zadevi VSL 0062175 z dne 15. 12. 2010 se je Višje sodišče v Ljubljani opredelilo glede pravne narave abstraktne garancije (to je zgoraj omenjene "simple demand" garancije) in se izreklo, da je abstraktna garancija samostojna in neodvisna od osnovnega posla, zato se oseba, ki je naročila garancijo, lahko upre unovčitvi garancije le, če se sklicuje na zlorabo. To svoje stališče je podkrepilo s konkretno razlago, da unovčitev garancije ni pogojena s številom napak niti z oceno vrednosti sanacije ugotovljenih napak, saj bi to pomenilo že reševanje osnovnega (poslovnega) razmerja, kar pa je v nasprotju z namenom bančne garancije kot samostojne in neodvisne garancije.

V zadevi VSL 0063383 z dne 27. 9. 2011 pa se je Višje sodišče

v Ljubljani izreklo glede zlorabe bančne garancije. V konkretnem primeru je šlo za to, da je upravičenec do garancije na banki zahteval unovčitev garancije, čeprav je imel naročnik garancije obenem »svojo« terjatev do njega. Dodatna težava je bila v tem, da je bil naročnik garancije tik pred stečajem. Sodišče je ugotovilo, da bi zaradi unovčenja garancije lahko bila posledično ogrožena njegova terjatev do upravičenca, prav tako pa bi bila s tem zmanjšana (njegova) stečajna masa, kar bi pomenilo, da bi bili na ta način oškodovani tudi drugi upniki (v stečajnem postopku).

Sodišče se je ob tem še opredelilo glede same narave bančne garancije in se ob tem izreklo, da bančna garancija predstavlja zavezo banke, da dolžniku izplača garancijski znesek brez presojanja narave pogodbenih obveznosti. Samostojne bančne garancije imajo v poslovni praksi velik pomen, in opustitev njihove uporabe bi vodila še k manjši pravni varnosti udeležencev poslovnih transakcij. To pa še ne pomeni, da rizikom zlorabe pravic iz bančnih garancij ni treba posvetiti posebne pozornosti, še posebej ob trditvi naročnika, da so tako upravičenec do garancije kot tudi drugi upniki stečajnega postopka doslej že unovčili nepogojne in nepreklicne bančne garancije.

Predstavitev Zakona o javnem naročanju

Zakon o javnem naročanju vnaša bistvene spremembe v postopku oddajanja naročil, od ponudnikov se bo v bodoče zahtevalo drugačna ravnanja pri pripravi in oddaji ponudb, predvidene pa so tudi spremembe pri preverjanju in izpolnjevanju pogojev ponudnikov.

Seminar, na katerem bo **univ. dipl. prav. Milena Batista Trtnik** podrobno predstavila zakon, je namenjen vsem ponudnikom, ki že sodelujejo v postopkih javnih naročil, in tudi tistim ponudnikom, ki bi želeli v bodoče postati pogodbeni partner države. Seminar bo v **ponedeljek, 21. decembra 2015, ob 10. uri v prostorih Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije v Ljubljani.**

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za DECEMBER 2015

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	Uradni list RS
grafična		420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
knjigotrska		401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
založniška		432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
časopisna, inf.-revijalna		447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
komunala		469,62	511,64	566,25	662,89	721,70	956,96	1.057,79	1.183,83	1.309,87	1.519,94	1.814,02	43/15
nepremičnine - 1		329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
nepremičnine - 2		354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
nepremičnine - 3		379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36/11, 107/11, 109/12
gozdarstvo (A) na uro		690,78 3,97	709,92 4,08	727,32 4,18	772,56 4,44	-	870,00 5,00	-	1.024,86 5,89	-	1.153,62 6,63	-	-	1.365,90 7,85	1.628,64 9,36	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
gozdarstvo (B) na uro		690,78 3,97	802,14 4,61	908,28 5,22	969,18 5,57	-	1.019,64 5,86	-	1.066,62 6,13	-	1.311,96 7,54	-	-	1.555,56 8,94	1.854,84 10,66	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	18/14, 24/14, 25/14
lesarstvo		428,78	468,11	515,83	568,40	-	635,29	-	746,38	-	840,72	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13, 24/14, 25/14, 6/15, 61/15
kemična - 1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
kemična - 2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
kemična - 3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13
papirno in papirno-predel. dejavnost		428,50	486,30	544,24	602,09	-	703,68	-	910,61	1.076,18	1.365,93	-	-	1.572,89	-	110/13, 35/14
nekov. rudnine		501,00	557,00	618,00	691,00	-	779,00	-	876,00	949,00	1.065,00	-	-	1.348,00	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15
kovins. ind. na uro		511,56 2,94	558,54 3,21	617,70 3,55	704,70 4,05	-	769,08 4,42	-	897,84 5,16	-	1.049,22 6,03	-	-	1.198,86 6,89	1.416,36 8,14	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13, 35/14, 6/15, 80/15
elektroind. na uro*		553,74 3,18	566,16 3,25	621,18 3,57	699,27 4,02	-	761,39 4,38	-	887,40 5,10	-	1.031,16 5,93	-	-	1.178,47 6,77	1.386,12 7,97	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15
kov. mat., liv. na uro		513,30 2,95	567,24 3,26	624,66 3,59	715,14 4,11	-	779,52 4,48	-	908,28 5,22	-	1.063,14 6,11	-	-	1.216,26 6,99	1.433,76 8,24	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
elektrogosp.		432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis, 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15
trgovina		492,12	511,00	541,36	594,38	-	662,53	-	776,16	-	925,67	-	-	-	-	111/06, ...24/14, 24/14, 38/14, 50/14, 79/14, 48/15
gostinstvo		474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12, 110/13, 43/14, 48/15
cestno gospodarstvo		405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 5/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
cestno potniški promet		408,90 2,35	424,56 2,44	494,16 2,84	548,10 3,15	-	614,22 3,53	-	725,58 4,17	-	817,80 4,70	-	-	-	-	6/07, 99/08, nova KP 35/09, 46/09, 88/09, 95/09, 4/10, 3/11, 14/12, 52/12, nova KP: 7/14, 3/15
poštna		562,02 3,23	621,18 3,57	650,76 3,74	722,10 4,15	-	803,88 4,62	-	922,20 5,30	1.146,66 6,59	1.174,50 6,75	-	-	1.207,56 6,94	1.433,76 8,24	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15
banke		-	-	-	653,68	-	745,22	-	931,51	-	1.164,39	-	-	1.397,26	1.676,73	5/11, 14/13, 4/14, 95/14
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
drobno gospod.		557,38	635,42	713,42	802,61	-	897,37	-	1.070,16	-	1.215,08	-	-	1.449,16	1.739,00	94/10, 58/11
obrt, podjetništvo		586,92	610,17	641,65	656,37	-	695,97	-	797,83	-	933,63	-	-	1.046,79	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13, 16/14, 59/14, 28/15

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	DECEMBER 2015
Zavarovalnice	59,88
Nepremičnine - 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razloga komisije za razlogo kolektivne pogodbe; **R** označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - november 2015

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR				65 % PP**	3,5 PP***
1.540,25 EUR**	Prehodni davčni podračun	Referenca		1.001,16	5.390,88
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%			155,18	835,59
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%			88,60	477,09
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008		243,78	1.312,68
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%			63,67	342,86
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%			65,68	353,64
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%			5,31	28,57
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004		134,66	725,07
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%			1,00	5,39
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%			1,00	5,39
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001		2,00	10,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%			1,40	7,55
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%			0,60	3,23
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005		2,00	10,78
Skupaj drugi prisp.				4,00	21,56
PRISPEVKI SKUPAJ				382,44	2.059,31

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2014 (PP): 1.540,25 EUR

**Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2015 znaša 65 % zadnje znane povprečne letne plače; v marcu 2015 se znesek izračuna: 65 % od PP2014 1.540,25 = 1.001,16 eur

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.540,25 x 3,5 = 5.390,88 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15.12. 2015; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda po sistemu eDavki.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2015

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2015 (Uradni list RS, št. 94/14).

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	18.960,28	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
18.960,28	70.907,20	4.236,92	+ 41 % nad 18.960,28
70.907,20		25.535,16	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2015 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.580,02	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.580,02	5.908,93	353,08	+ 41 % nad 1.580,02
5.908,93		2.127,93	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2015:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje od 1.januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - za november 2015

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR				54 % PP**	3,5 PP***
Osnova za prispevke ZZ, če je BZO nižja od 60 % od 1.540,25 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca		831,74	5.390,88
				924,15	
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%			128,92	835,59
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%			73,61	477,09
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008		202,53	1.312,68
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%			58,78	342,86
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%			60,62	353,64
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%			4,90	28,57
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004		124,30	725,07
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%			0,83	5,39
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%			0,83	5,39
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001		1,66	10,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%			1,16	7,55
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%			0,50	3,23
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005		1,66	10,78
Skupaj drugi prisp.				3,32	21,56
PRISPEVKI SKUPAJ				330,15	2.059,31

SPREMENBA POROČANJA ZA DOHODKE IZ DELOVNEGA RAZMERJA OD 1.1.2016 DALJE

Skladno z drugim odstavkom 32. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja-ZMEPIZ-1 se je s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu določila tudi vrsta, oblika in način predložitve podatkov, ki so potrebni za oblikovanje prijave podatkov o osnovah v matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter sprememb teh podatkov, in so jih delodajalci, ki so plačniki davka, dolžni za delavce v delovnem razmerju sporočiti v obračunu davčnega odtegljaja. Na podlagi navedenega Pravilnika se tako s 1.1.2016 spreminja oblika poročanja za dohodke iz delovnega razmerja. Nova XML shema z razširitvijo iREK, ki bo veljavna od 1. 1.2016, je objavljena na spletni strani beta.edavki.

Pavšalni prispevki za zavezanca, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **od 1. aprila 2015 do vključno marca 2016 znaša prispevek za PIZ 32,20 EUR**. Zavezanec plačuje polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). **Od februarja dalje pa osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic plačajo mesečni prispevek v znesku 32,36 EUR do decembra 2014. Za obračunsko obdobje od januarja 2015 dalje plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic (zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), prispevek v znesku 32,72 EUR. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.**

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2014 (PP): 1.540,25 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2015 znaša 54 % zadnje znane povprečne letne plače; v marcu 2015 se znesek izračuna: 54% od PP2014 1.540,25= 831,74 EUR

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2); 1.540,25 x 3,5 = 5.390,88 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15.12.2015; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVZ, ki se odda po sistemu eDavki.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

OPOMBA: Za delavce v delovnem razmerju (14. člen ZPIZ-2), je najnižja osnova za plačilo prispevkov 52 % PP2014 1.540,25=800,93 EUR. V nasprotnem primeru je potrebno plačati razliko do minimalne osnove.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditev zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne sebe

Zavarovalne podlage 103 ni več. Predhodno obdobje se je izteklo z mesecem septembrom.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 po novem ne obstaja več. Zavarovati se je možno na podlagi 05 oziroma na drugi ustrezni zavarovalni podlagi glede na status zavarovanca.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – DECEMBER 2015

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011, 99/2012, 92/2013 in 16/2014)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnic za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnic za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenoevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	798,64 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za pretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	458,83 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	764,72 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.070,60 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje 3.058,86 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.529,43 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	764,72 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.529,43 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
september 2015	1.522,07 EUR	1.529,43 EUR

CENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (za oktober in november 2015)

Datum	13.10.15	27.10.15	10.11.15	24.11.15
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,224	1,199	1,216	1,205
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2203	0,2158	0,2189	0,2169

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določa s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštejejo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določa vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteva v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obracunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteva v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteva 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteva v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteva povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako

uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteva v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Sprememba oziroma dopolnitev KP za obrt in podjetništvo velja za tiste, ki opravljajo prevoze blaga in potnikov ter so napoteni na službeno pot v tujino. Za njih se uporablja "Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja" (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic za tujino: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteva v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteva v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.